

GEÇİM KAYGISI, CEHENNEM KORKUSU

Aydınlık Gazetesi, 11 Mayıs 2013

Yıldırım Koç

Epey bir süre önce sosyal paylaşım sitelerinde yayımlanan “İşçi Sınıfı Enternasyonalist mi, Milliyetçi mi?” yazıma bir okuyucu şöyle bir yorum yaptı: “Türkiye işçi sınıfı ne enternasyonalist, ne de milliyetçidir. Türkiye işçi sınıfı genel itibariyle egoisttir.”

Yorumun ikinci cümlesi çok doğru bir saptama. Ancak bu saptama yalnızca Türkiye işçi sınıfı için değil, insanlığın büyük çoğunluğu için de geçerli.

İnsanların büyük çoğunluğu egoisttir, bencildir, çıkarını korur.

Ancak egoist olduğu için de hayat onu zorladığında ve başka çaresi kalmadığında sınıf mücadelesine ve/veya milli mücadeleye girer. Bu nedenle, yorumcunun yukarıda aktardığım birinci cümlesi ile ikinci cümlesi esasında birbirini tamamlar. İnsanlar egoist oldukları için, kendi çıkarlarını korumak zorunda kaldıklarında belirli politikaları benimser ve savunurlar.

Her insanın çeşitli kimlikleri veya aidiyetleri vardır.

Kişi, belirli bir etnisiteye bağlıdır. Küçükten itibaren belirli bir inanç sistemi içinde yetiştirilmiştir. Belirli bir yaşta bir siyasal kimlik edinmiştir. Bir mesleği vardır. Belirli bir işyerinde çalışır. Bazı durumlarda cinsiyeti ön plandadır.

Bütün bu kimlikler veya aidiyetler önemlidir; ancak birinci kaygı geçimin sağlanmasıdır.

Sınıf kimliği geç edinilir; ancak belirleyici olan sınıf kimliğidir; geçim sağlayabilmektir. İnsan egoist olduğunda, şartlar zorlaştığında hayat onu sınıf kimliğine yönlendirir.

Büyük sermayedarlar, toprak ağaları, şeyhler, vb. dışındaki bütün toplum kesimlerinin, tüm emekçi sınıf ve tabakaların öncelikli derdi geçim sağlamaktır.

İnsanlar normal olarak egoist bir biçimde geçim sağlamaya uğraşır. Geçimlerini sağlayabiliyorlarsa, diğer kimlikler önem kazanır. Bazı durumlarda da geçim sağlayabilmenin yolu, diğer kimliklerin bazılarının kullanılmasıdır. İş bulabilmek için inanç, siyasal görüş ve bazen etnik köken ilişkilerinin kullanılması bunun yaygın bir örneğidir.

Geçim kaygısını dikkate almayanlar arasında cennete gitmek için kendini feda edenler bile egoisttir; öbür dünyadaki çıkarları için bu dünyada fedakarlık yapmaktadır.

İnsanlığın ancak küçük bir bölümü bu dünyada veya diğer dünyada hiçbir kişisel karşılık beklemez, yalnızca beyni ve vicdanı için, onurlu ve namuslu bir insan olabilmek için idealleri uğruna mücadele eder. Bu insanlar egoist değildir.

Bu nedenle, insanların egoist olması kötü birşey değildir; yeter ki kendi çıkarlarının nerede olduğunu iyi kavrasınlar (Genellikle, biraz geç olsa da iyi kavrarlar).

Milliyetçilik egoist insanların çıkarlarını korumak için sahip olmak zorunda kaldıkları bir kimliktir. Emperyalist güçler tarafından sömürülmek istemeyen hem milliyetçi olmak, hem de kendi sınıf çıkarlarına sahip çıkmak zorundadır.

Emperyalist ülkenin egoist işçileri de, kendi patronlarıyla milliyetçi bir platformda birleşerek, çıkarlarını korumaya çalışır.

Bu söylediğim genellikle genç ve orta yaşlı insanlar için geçerli.

Birçok insan yaşlandığında yavaş yavaş cehennem korkusu öne çıkmaya başlar.

İnsan yine egoisttir; ancak egoistliği bu dünya için değildir; öbür dünyada cehennem korkusudur.

İmkani olan hacca gider; namaza başlar; camiye devam eder. Erkekse sakal bırakır. Artık ön planda olan geçim kaygısı değil, cehennem korkusudur.

Geçim kaygısında da egoisttir, cehennem korkusunda da.

İnsanlarımızın çoğunun egoist olmasında hiçbir sakınca yok. Egoistliğin dayanağı olan geçim kaygısı, onları anti-emperyalist bir çizgiye, sınıf kimliğine, bilincine ve mücadelesine zorlayacaktır.